

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова
Голова Вченої ради Вячеслав ТРУБА
(протокол № 12 від 20 06 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2025 р.

Ректор Вячеслав ТРУБА
(наказ № 46-02 від 23 06 2025 р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування
(назва освітньої програми)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю E2 Екологія
галузі знань E Природничі науки, математика та статистика
освітня кваліфікація бакалавр з екології

Гарант освітньої програми:

кандидат географічних наук, доцент
кафедри екології та охорони довкілля
Алла КОЛІСНИК

Одеса – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми «Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ІНІЦІЙОВАНО

робочою групою освітньої програми
від « 11 » березня 2025 р.

Гарант освітньої програми Алла КОЛІСНИК

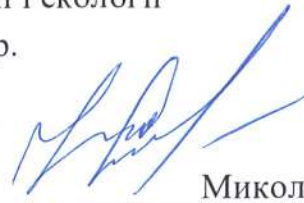
СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією
факультету гідрометеорології і екології
Протокол № 5 від « 13 » березня 2025 р.

Голова НМК факультету Ангеліна ЧУГАЙ

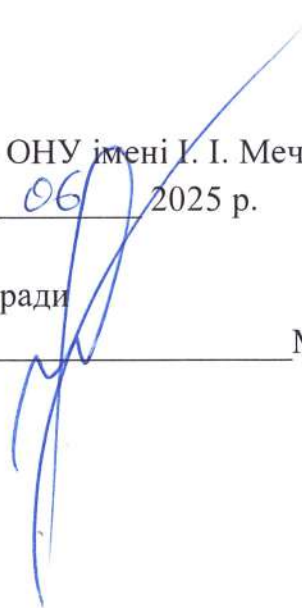
СХВАЛЕНО

вченою радою факультету гідрометеорології і екології
Протокол № 13 від « 24 » квітня 2025 р.

Голова вченої ради
факультету гідрометеорології і екології Микола СЕРБОВ

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол № 5 від « 17 » 06 2025 р.

Голова науково-методичної ради
ОНУ імені І.І. Мечникова Майя НІКОЛАЄВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці здобувачів першого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі Е Природничі науки, математика та статистика спеціальності Е2 Екологія.

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 10-Природничі науки спеціальності 101-Екологія (затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. року № 1076).

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій і передбачає здобуття здобувачами освіти спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, опанування ними засад та принципів критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

Розроблено робочою групою у складі:

КОЛІСНИК Алла Вікторівна – керівник робочої групи, к.геогр.н., доцент кафедри екології та охорони довкілля – **гарант програми**.

Члени: **Чугай Ангеліна Володимирівна**, д.т.н. професор, зав. каф. екології та охорони довкілля.

Бургаз Олексій Анатолійович, к.геогр.н., доцент, зав. каф. екологічного права і контролю.

Вольвач Оксана Василівна, к.геогр.н., доцент, зав. каф. агрометеорології та агроекології.

Данкевич Віталій Іванович, директор НВК «УкрЕкоПром».

Кучерявий Андрій Анатолійович, студент III року навчання.

Вимоги, завдання й повноваження гаранта освітньої програми і членів робочої групи відповідають «Положенню про гаранта та робочу групи освітньої програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/pro-garanta-ta-robochu-grupu-osvitnoi-programy.pdf>).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Внукова Наталія Володимирівна, зав. каф. екології Харківського автомобільно-дорожнього університету, доктор технічних наук, професор

Сагдєєва Ольга Анісівна, доц. каф. екології, води та природоохоронних технологій Одеського національного технологічного університету, кандидат технічних наук

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

зі спеціальності Е2 Екологія ступеня вищої освіти «бакалавр»

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова Факультет гідрометеорології і екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – бакалавр Назва кваліфікації – бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, освітня складова – 240 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	РК ЄПВО (QF for ENEA) перший цикл, ЄРК НВЖ (EQF for LLL) – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Для здобуття освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю Е2 Екологія можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту. Особливості вступу визначаються «Правилами прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова»
Мова викладання	Мова викладання регламентується чинним законодавством України та «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова».
Термін навчання на ОП	3 роки 10 місяців (денна), 4 роки 10 місяців (заочна)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Офіційний сайт ОНУ за посиланням: https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fges/spetsialnosti-ta-osvitni-prohramy-fges ; http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents
2. Мета програми	
Метою даної освітньо-професійної програми є підготовка фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі екології, охорони навколишнього природного середовища та природокористування, що передбачає застосування теорій та методів наук, пов'язаних з екологією, охороною довкілля, природокористуванням та екологічною безпекою. Програма пропонує комплексний підхід до вивчення питань у галузі екології, охорони навколишнього середовища та природокористування через теоретичне та практичне навчання, що дає можливість сформувати у студентів комплекс знань, умінь та навичок у	

визначений предметній галузі.

В	3. Характеристика програми
1. Предметна область, галузь знань	Галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика, спеціальність – Е2 Екологія. Об’єкти вивчення: структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування. Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Теоретичний зміст предметної галузі: поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Методи, методики і технології: Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень. Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.
2. Орієнтація програми	Освітньо-професійна. Програма має прикладну орієнтацію і спрямована на формування здатності розв’язувати комплексні задачі у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності. У процесі навчання передбачено отримання навичок і знань для вирішення сучасних екологічних проблем на локальному, регіональному і національному рівнях.
3. Фокус програми	Спеціальна освіта в галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика, спеціальність – Е2 Екологія. <u>Ключові слова:</u> екологія, охорона навколишнього середовища, збалансоване природокористування, екологічна безпека
4. Особливості програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на вирішення регіональних екологічних проблем, охорону довкілля та оптимізацію природокористування в регіонах України. Освітньо-професійна програма ґрунтується на комплексному підході до вирішення проблем у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування з урахуванням компетентностей та програмних результатів навчання, визначених у Стандарті вищої освіти. Реалізації освітньої програми сприяє

	обґрунтований вибір обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів та логічна послідовність їх вивчення. Особливості програми визначаються певними освітніми компонентами, які саме спрямовані на вирішення існуючих екологічних проблем регіонів України («Моніторинг довкілля», «Екологічна безпека», «Управління та поводження з відходами», «Гідроекологія» тощо).
С	4. Працевлаштування та продовження освіти
1. Працевлаштування	Випускники бакалаврата мають право на працевлаштування в установах, організаціях, в органах державної влади та органах місцевого самоврядування України. Випускники бакалаврата за результатами виконання ОПП підготовки бакалаврів за спеціальністю Е2 Екологія та присвоєння відповідної академічної кваліфікації здатні виконувати наступні професійні роботи згідно ДК 003:2010: 3211 – Технік-еколог, технік-лаборант. 3212 – Інспектор з використання водних ресурсів, інспектор з охорони природи, технік (природознавчі науки); 3439 – Інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду, організатор природокористування. 3449 – Інспектор з охорони природно-заповідного фонду; 3491 – Лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень).
2. Подальше навчання	Випускники бакалаврату мають можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти для отримання ступеня вищої освіти «магістр з екології».
Д	5. Викладання та оцінювання
1. Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно-орієнтованого, проблемного та практико-орієнтованого навчання, індивідуально-творчого підходу. Освітній процес здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, проходження виробничої практики, контрольні заходи. Основними видами занять є лекції, семінари, практичні заняття, індивідуальні консультації із викладачами і керівником бакалаврської роботи. До самостійної роботи належать різноманітні форми індивідуальних або групових науково-дослідних робіт, робота з підручниками, навчальними посібниками та конспектами лекцій, написання та захист кваліфікаційної роботи бакалавра. Здобувачі освіти залучаються до участі у конференціях, написання статей та тез, виконання програм наукових фундаментальних і прикладних досліджень кафедр факультету гідрометеорології і екології. Навчання

	інтерактивне, із застосуванням інноваційних, зокрема цифрових дистанційних технологій. Навчання на програмі передбачає активну участь здобувача освіти у формуванні власної освітньої траєкторії шляхом обрання вибіркового освітніх компонентів.
2. Система оцінювання	Система оцінювання визначається «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова».
Е	6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. K09. Здатність працювати в команді. K10. Навички міжособистісної взаємодії. K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. K13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

	активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Додаткові загальні компетентності	K13 ¹ . Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності¹	K14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. K15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. K16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. K17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. K18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. K19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. K20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. K21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. K22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. K23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. K24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. K25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. K26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
Додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності	K27. Здатність визначати фактори і умови проживання людини в екологічно безпечному середовищі для збереження її генофонду. K28. Здатність прогнозувати стан окремих складових навколишнього природного середовища, у т.ч. із використанням методів математичного моделювання. K29. Здатність використовувати сучасну систему нормативів для оцінки та регулювання антропогенного навантаження на

¹ Наказ МОН № 842 від 13.06.2024 р.

	навколишнє середовище. К30. Здатність використовувати економічні механізми використання, охорони та відтворення природних ресурсів. К31. Здатність здійснювати екологічний нагляд (контроль), перевірку об'єктів за дотриманням екологічного законодавства.
Е	7. Програмні результати навчання ПР.01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПР.02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПР.03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПР.04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПР.05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПР.06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтнобіологічного різноманіття. ПР.07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПР.08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПР.09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПР.10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. ПР.11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. ПР.12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поведінки з виробничими та муніципальними відходами. ПР.13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. ПР.14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

	ПР.15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів. ПР.16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. ПР.17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПР.18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. ПР.19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти. ПР.20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПР.21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПР.22. Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля. ПР.23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проєктів. ПР.24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР.25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Додаткові програмні результати навчання	ПР.26. Уміти читати та розуміти фахову іншомовну літературу, перекладати фахову літературу; проводити усний обмін інформацією в процесі повсякденних контактів з метою отримання інформації, необхідної для вирішення певних завдань діяльності. ПР.27. Знання факторів і умов проживання людини в екологічно безпечному середовищі, уміння оцінити їх вплив на стан здоров'я людини та якість довкілля. ПР.28. Розуміти основні положення і принципи застосування методів математичного моделювання і прогнозування процесів у навколишньому середовищі, вміти застосовувати сучасні методи оцінки антропогенного навантаження на навколишнє середовище. ПР.29. Здатність оцінювати економічний ефект та ефективність реалізації природоохоронних заходів, визначати еколого-економічні наслідки господарської

	діяльності.
G	8. Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників відбувається кожні 5 років.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-науково-виробнича база у вигляді: – комп'ютерного та мережевого обладнання, а також програмного забезпечення; – наукової, навчальної, методичної літератури та посібників для здобувачів спеціальності «Екологія».
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення навчального процесу реалізується наявністю необхідної навчальної та методичної літератури: підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних занять, самостійної роботи, робочі програми навчальних дисциплін. Інформаційні ресурси розміщені у фондах наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова, сайтах випускових кафедр.
9. Академічна мобільність	
Національна та міжнародна кредитна мобільність	Формами академічної мобільності здобувачів в ОНУ імені І.І. Мечникова, є: навчання за програмами академічної мобільності та мовне стажування. Національна (внутрішня) та міжнародна академічна мобільність студентів здійснюється за стипендіальними програмами та програмами обміну студентами згідно угод між ОНУ імені І.І. Мечникова та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів на підставі двосторонніх угод про наукове та освітнє співробітництво. Одеський національний університет імені І.І. Мечников бере участь в програмах «Еразмус+». Спеціальний веб-сайт програми в ОНУ: http://erasmus.onu.edu.ua Порядок організації програм академічної мобільності встановлює «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова». Організація, координація та контроль за міжнародною академічною мобільністю покладається на Центр міжнародної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка та прийом на навчання іноземних здобувачів здійснюються згідно чинного законодавства України та Правил прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова. Інформація щодо прийому та навчання іноземних абітурієнтів розміщена

	на сайті Центру міжнародної освіти ООН імені І.І. Мечникова: http://imo.onu.edu.ua .
--	--

2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОЛОГІЯ, ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
ОК	Обов'язкові освітні компоненти ОП		
	1. Цикл дисциплін загальної підготовки		
ОК.01	Іноземна мова	2	Залік
		3	Залік
		2	Залік
		3	Залік
ОК.02	Фізичне виховання	2	Залік
		2	Залік
ОК.03	Вступ до фаху	3	Залік
ОК.04	Загальна біологія	6	Іспит
ОК.05	Історія України та української культури	5	Іспит
ОК.06	Інформаційні системи та технології	4	Залік
ОК.07	Філософія	4	Залік
ОК.08	БЖД, цивільний захист та охорона праці / Базова загальна військова підготовка (теоретична підготовка)*	3	Залік / диф. залік
ОК.09	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Іспит
ОК.10	Основи психології	3	Залік
ОК.11	Політологія та основи соціології	5	Іспит
ОК.12	Чинники успішного працевлаштування	3	Залік
	2. Цикл дисциплін фахової та практичної підготовки		
ОК.13	Вища математика	5	Залік
		5	Іспит
ОК.14	Хімія з основами біогеохімії	5	Іспит
		5	Іспит
ОК.15	Фізика	5	Іспит
		5	Іспит
ОК.16	Загальна екологія та неоекологія	3	Іспит
		5	Іспит
ОК.17	Метеорологія і кліматологія	7	Іспит
ОК.18	Техноекологія	4	Залік
ОК.19	Моніторинг довкілля	7	Іспит
ОК.20	Заповідна справа	3	Залік
ОК.21	Курсовий проєкт «Оцінка та	3	Диф. залік

	прогнозування забруднення повітряного басейну»		
ОК.22	Моделювання і прогнозування стану довкілля	6	Іспит
ОК.23	Нормування антропогенного навантаження на природне середовище	7	Іспит
ОК.24	Урбоекологія	5	Залік
ОК.25	Екологічне законодавство	3	Залік
ОК.26	Екологічна оцінка планів, програм, проектів	4	Іспит
ОК.27	Екологічна безпека	6	Іспит
ОК.28	Економіка природокористування	3	Залік
ОК.29	Екологічне інспектування	3	Залік
ОК.30	Система екологічного управління	3	Залік
ОК.31	Екологія людини	3	Залік
ОК.32	Гідроекологія	3	Залік
ОК.33	Навчальна практика з загальної біології	3	Залік
ОК.34	Навчальна практика з загальної екології та неоекології	3	Залік
ОК.35	Виробнича практика	3	Диф. залік
ОК.36	Кваліфікаційна робота	9	Захист
	Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:	180	

**навчальна дисципліна введена на підставі п. 7 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою КМУ від 21.06.2024 № 734. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, компетентності та програмні результати навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка» (з урахуванням норм постанови КМУ від 21.06.2024 № 734, та погоджується Генеральним штабом Збройних сил України. Здобувачі вищої освіти, для яких проходження базової загальновійськової підготовки не є обов'язковим, і які в таких випадках не проходять її добровільно (з урахуванням норм постанови КМУ від 21.06.2024 № 734), вивчають Альтернативну дисципліну (наприклад, Безпека життєдіяльності та основи охорони праці), спрямовану на поглиблене та розширене здобуття компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.*

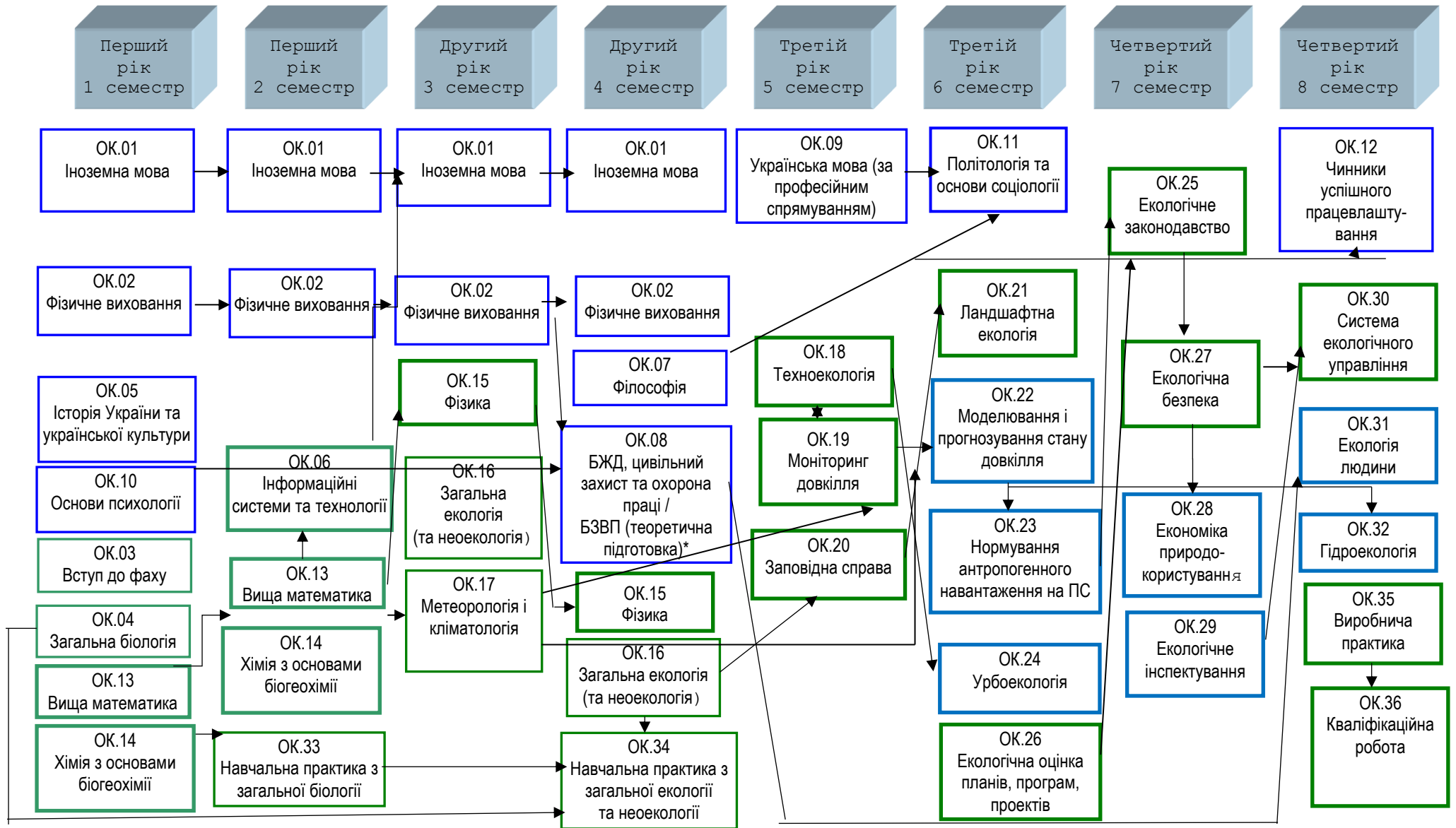
Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Вибіркові освітні компоненти ОП			
ВК.01	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.02	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.03	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.04	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.05	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.06	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.07	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.08	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.09	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.10	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.11	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.12	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.13	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.14	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.15	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.16	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.17	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.18	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.19	Освітній компонент за вибором	3	Залік
ВК.20	Освітній компонент за вибором	3	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонентів	60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

На вивчення освітніх компонентів за вибором студента відводиться 60 кредитів, що складає 25 % від загальної кількості кредитів. Перелік вибірових освітніх компонентів складається та затверджується рішенням Вченої ради факультету гідрометеорології і екології щорічно на основі обговорення з академічною спільнотою, роботодавцями та студентами.

Включення до робочого навчального плану вибірових дисциплін здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (редакція 2024 р.).

Крім переліку вибірових дисциплін, запропонованих в рамках освітньої програм, здобувачі мають право обирати дисципліни з університетського каталогу (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/universytetskyi-kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>).

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра передбачає самостійне розв'язання спеціалізованої задачі (практичної проблеми) у сфері екології, охорони довкілля та/або збалансованого природокористування, що супроводжується проведенням досліджень. Основні результати кваліфікаційної роботи мають бути перевірені на плагіат згідно з процедурою, визначеною Одеським національним університетом імені І.І. Мечникова, а також можуть бути апробовані і опубліковані. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозиторії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

4. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми

	OK.01	OK.02	OK.03	OK.04	OK.05	OK.06	OK.07	OK.08	OK.09	OK.10	OK.11	OK.12	OK.13	OK.14	OK.15	OK.16	OK.17	OK.18	OK.19	OK.20	OK.21	OK.22	OK.23	OK.24	OK.25	OK.26	OK.27	OK.28	OK.29	OK.30	OK.31	OK.32	OK.33	OK.34	OK.35	OK.36		
K01			+				+								+	+																			+	+		
K02						+				+		+					+																			+	+	
K03										+		+																								+		
K04									+			+																									+	
K05	+																																				+	
K06	+								+			+																								+		
K07											+	+																								+		
K08			+										+	+							+																+	
K09		+						+				+																						+	+	+		
K10										+		+																						+	+	+		
K11												+															+							+	+	+		
K12					+			+			+																+			+					+	+	+	
K13		+			+		+	+																														
K13 ¹			+									+																									+	
K14																+				+															+	+		
K15				+										+	+		+																			+	+	
K16							+				+		+		+																					+	+	
K17																				+					+				+							+	+	
K18																		+	+					+	+			+								+	+	
K19																							+			+		+			+				+	+	+	
K20																				+					+		+				+		+			+	+	
K21				+												+				+																	+	+
K22																+		+					+													+	+	
K23						+																+	+									+				+	+	
K24																							+			+	+									+	+	
K25																									+	+				+						+	+	
K26																									+	+			+	+					+	+	+	
K27								+								+						+	+						+	+		+				+	+	
K28																	+				+	+										+				+	+	
K29																			+		+		+										+			+	+	
K30																				+					+			+		+						+	+	
K31																										+			+							+	+	

* компетентності / програмні результати навчання для БЗВП визначаються згідно з п. 8 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.06.2024 № 734.

4.2 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	ОК.13	ОК.14	ОК.15	ОК.16	ОК.17	ОК.18	ОК.19	ОК.20	ОК.21	ОК.22	ОК.23	ОК.24	ОК.25	ОК.26	ОК.27	ОК.28	ОК.29	ОК.30	ОК.31	ОК.32	ОК.33	ОК.34	ОК.35	ОК.36		
ПР.01																										+			+	+					+	+		
ПР.02																+				+							+			+			+		+			
ПР.03				+									+	+	+	+	+															+	+	+		+		
ПР.04																												+			+			+		+		
ПР.05																			+		+		+									+	+			+		
ПР.06				+												+				+																+		
ПР.07																	+		+										+		+					+		
ПР.08			+									+																								+		
ПР.09																										+	+			+					+	+		
ПР.10					+																	+	+												+	+		
ПР.11													+	+				+		+	+		+												+	+		
ПР.12																+		+						+			+									+	+	
ПР.13									+	+	+	+																							+	+		
ПР.14	+						+		+	+		+																							+	+		
ПР.15			+																						+	+										+	+	
ПР.16																+				+						+	+									+	+	
ПР.17																											+				+				+	+		
ПР.18												+																		+			+	+	+			
ПР.19			+			+						+																			+							
ПР.20						+																				+				+					+	+	+	
ПР.21													+						+														+		+	+	+	
ПР.22									+												+						+								+	+	+	
ПР.23												+									+								+							+	+	
ПР.24					+		+	+			+																			+								
ПР.25		+			+		+	+																														
ПР.26	+											+																							+	+		
ПР.27		+						+								+																+				+	+	
ПР.28																			+		+	+	+													+	+	
ПР.29																					+						+		+	+							+	+

*компетентності / програмні результати навчання для БЗВП визначаються згідно з п. 8 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.06.2024 № 734.

**4.3. Таблиця співвідношення обов'язкових освітніх компонентів
з програмними результатами навчання**

Програмний результат навчання	Перелік освітніх компонентів, які забезпечують формування програмного результату навчання (курсів роботи та практики включно)
ПР.01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами	ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.29 Екологічне інспектування ОК.30 Система екологічного управління ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування	ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.20 Заповідна справа ОК.31 Екологія людини ОК.34 Навчальна практика з загальної екології та неоекології ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування	ОК.04 Загальна біологія ОК.13 Вища математика ОК.14 Хімія з основами біогеохімії ОК.15 Фізика ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.17 Метеорологія і кліматологія ОК.32 Гідроекологія ОК.33 Навчальна практика з загальної біології ОК.34 Навчальна практика з загальної екології та неоекології ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки	ОК.27 Екологічна безпека ОК.30 Система екологічного управління ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля	ОК.19 Моніторинг довкілля ОК.21 Курсовий проект «Оцінка та прогнозування забруднення повітряного басейну» ОК.23 Нормування антропогенного навантаження на природне середовища ОК.32 Гідроекологія

	ОК.33 Навчальна практика з загальної біології ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтнобіологічного різноманіття	ОК.04 Загальна біологія ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.20 Заповідна справа ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду	ОК.17 Метеорологія і кліматологія ОК.19 Моніторинг довкілля ОК.28 Економіка природокористування ОК.30 Система екологічного управління ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень	ОК.03 Вступ до фаху ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення	ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.27 Екологічна безпека ОК.30 Система екологічного управління ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень	ОК.06 Інформаційні системи та технології ОК.22 Моделювання і прогнозування стану довкілля ОК.23 Нормування антропогенного навантаження на природне середовище ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище	ОК.14 Хімія з основами біогеохімії ОК.15 Фізика ОК.18 Техноекологія ОК.21 Курсовий проєкт «Оцінка та прогнозування забруднення повітряного басейн» ОК.22 Моделювання і прогнозування стану довкілля ОК.24 Урбоекологія ОК.36 Кваліфікаційна робота

ПР.12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами	ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.18 Техноекологія ОК.24 Урбоекологія ОК.27 Екологічна безпека ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології	ОК.09 Українська мова (за професійним спрямуванням) ОК.10 Основи психології ОК.11 Політологія та основи соціології ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення	ОК.01 Іноземна мова ОК.07 Філософія ОК.09 Українська мова (за професійним спрямуванням) ОК.10 Основи психології ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів	ОК.03 Вступ до фаху ОК.25 Екологічне законодавство ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі	ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.20 Заповідна справа ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів	ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.30 Система екологічного управління ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність	ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.29 Екологічне інспектування ОК.33 Навчальна практика з загальної

та відповідальність за прийняття рішень	біології ОК.34 Навчальна практика з загальної екології та неоекології ОК.35 Виробнича практика
ПР.19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти	ОК.03 Вступ до фаху ОК.06 Інформаційні системи та технології ОК.12 Чинники успішного працевлаштування
ПР.20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства	ОК.25 Екологічне законодавство ОК.29 Екологічне інспектування ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних	ОК.06 Інформаційні системи та технології ОК.13 Вища математика ОК.19 Моніторинг довкілля ОК.32 Гідроекологія ОК.34 Навчальна практика з загальної екології та неоекології ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля	ОК.09 Українська мова (за професійним спрямуванням) ОК.21 Курсовий проєкт «Оцінка та прогнозування забруднення повітряного басейну» ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проектів ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів	ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.28 Економіка природокористування ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ОК.05 Історія України та української культури ОК.07 Філософія ОК.08 БЖД, цивільний захист та охорона праці ОК.11 Політологія та основи соціології
ПР.25. Зберігати та примножувати	ОК.02 Фізичне виховання

досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	ОК.05 Історія України та української культури ОК.07 Філософія ОК.08 БЖД, цивільний захист та охорона праці
ПР.26. Уміти читати та розуміти фахову іншомовну літературу, перекладати фахову літературу; проводити усний обмін інформацією в процесі повсякденних контактів з метою отримання інформації, необхідної для вирішення певних завдань діяльності	ОК.01 Іноземна мова ОК.12 Чинники успішного працевлаштування ОК.35 Виробнича практика ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.27. Знання факторів і умов проживання людини в екологічно безпечному середовищі, уміння оцінити їх вплив на стан здоров'я людини та якість довкілля	ОК.02 Фізичне виховання ОК.08 БЖД, цивільний захист та охорона праці ОК.16 Загальна екологія та неоекологія ОК.31 Екологія людини ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.28. Розуміти основні положення і принципи застосування методів математичного моделювання і прогнозування процесів у навколишньому середовищі, вміти застосовувати сучасні методи оцінки антропогенного навантаження на навколишнє середовище	ОК.19 Моніторинг довкілля ОК.21 Курсовий проєкт «Оцінка та прогнозування забруднення повітряного басейну» ОК.22 Моделювання і прогнозування стану довкілля ОК.23 Нормування антропогенного навантаження на природне середовища ОК.36 Кваліфікаційна робота
ПР.29. Здатність оцінювати економічний ефект та ефективність реалізації природоохоронних заходів, визначати еколого-економічні наслідки господарської діяльності	ОК.26 Екологічна оцінка планів, програм, проєктів ОК.28 Економіка природокористування ОК.29 Екологічне інспектування ОК.36 Кваліфікаційна робота